

Advies nr 53/2015 van 16 december 2015

Betreft: Adviesaanvraag m.b.t. het ontwerp van koninklijk besluit tot vaststelling van de voorwaarden en nadere regels van de toegang in real time van de spoorwegpolitie van de federale politie tot de beelden van de bewakingscamera's die geïnstalleerd zijn op het net van de openbare vervoersmaatschappij NMBS en van de spoorinfrastructuurbeheerder INFRABEL (CO-A-2015-061)

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna WVP), inzonderheid artikel 29;

Gelet op het verzoek om advies van de Minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, ontvangen op 23/11/2015;

Gelet op het verslag van de heer Jo Baret;

Brengt op 16 december 2015 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE AANVRAAG

1. Het betreft een aanvraag voor advies omtrent het ontwerp van koninklijk besluit tot vaststelling van de voorwaarden en nadere regels van de toegang in real time van de spoorwegpolitie van de federale politie tot de beelden van de bewakingscamera's die geïnstalleerd zijn op het net van de openbare vervoersmaatschappij NMBS en van de spoorinfrastructuurbeheerder INFRABEL.

II. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

2. *“Onverminderd de toepassing van de artikelen 47sexies en 47septies van het Wetboek van strafvordering hebben de federale en lokale politiediensten, binnen het kader van hun opdrachten van gerechtelijke of bestuurlijke politie, vrije en kosteloze toegang in real time tot de beelden van de camera's die geïnstalleerd zijn op het net van de openbare vervoersmaatschappijen of in de nucleaire sites die bij een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad worden bepaald. De voorwaarden en nadere regels met betrekking tot de vrije toegang tot de beelden voor de politiediensten worden bepaald in een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer” (artikel 9, 4de lid van de wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's, hierna de camerawet).*
3. Het ontwerp van koninklijk besluit dat voor advies voorligt, geeft uitvoering aan voormeld artikel 9, 4de lid van de camerawet en moet aldus de reglementaire basis vormen van de toegang voor de federale spoorwegpolitie (hierna SPC) tot de beelden van alle bewakingscamera's geïnstalleerd op het netwerk van de NMBS en van INFRABEL. Dit netwerk wordt beheerd door de Corporate Security Service van de NMBS (hierna CSS), die aldus verantwoordelijke voor de verwerking is van de bewakingsbeelden in de zin van artikel 1, § 4 van de WVP¹.
4. Volgens de adviesaanvrager is de tekst van het ontwerp afgeleid van een ontwerp uit de vorige legislatuur (hierna het initiële ontwerp), waarover de Commissie al een gunstig advies nr. 49/2013 van 15 oktober 2013 heeft uitgebracht en houdt het huidig ontwerp rekening met de daarin geformuleerde opmerkingen.
5. De Commissie stelt vast dat het initiële ontwerp, waarover zij inderdaad gunstig adviseerde, een ruimere reikwijdte had dan het huidig ontwerp.

---

¹ Zie artikel 5 huidig ontwerp.

6. Het huidig ontwerp viseert enkel de openbare bewakingscamera's² geïnstalleerd op het netwerk van de federale openbare vervoersmaatschappij NMBS en van de federale spoorinfrastructuurbeheerder INFRABEL, terwijl in het initiële ontwerp het ook ging over de toegang tot de bewakingsbeelden van de regionale openbare vervoersmaatschappijen³.
7. In het huidige ontwerp gaat het bovendien enkel over de toegang tot bedoelde bewakingsbeelden door de SPC, terwijl in het initiële ontwerp het ook ging over de toegang tot bewakingsbeelden door de lokale politie (iedere politiezone).
8. Wel is het zo dat het huidig ontwerp voorziet dat de SPC de beelden kan bekijken op verzoek van een andere politiedienst, in het kader van diens opdrachten van bestuurlijke of gerechtelijke politie (zie artikel 4, 2° huidig ontwerp). Het is de bedoeling dat de SPC kosteloze gespecialiseerde hulp aanbiedt aan de andere entiteiten van de geïntegreerde politie indien dat nodig is in het kader van de opdrachten van bestuurlijke of gerechtelijke politie van die andere entiteiten in afwachting van navolgende koninklijke besluiten tot uitvoering van artikel 9, vierde lid, van de camerawet. De Commissie wijst erop dat eventuele navolgende ontwerpen van koninklijke besluit tot uitvoering van artikel 9, vierde lid, van de camerawet, haar voorafgaandelijk voor advies moeten worden voorgelegd.
9. Anderzijds is het wel zo dat het initiële ontwerp niet de toegang tot de beelden viseerde van de bewakingscamera's geïnstalleerd in de voertuigen van de diverse openbare vervoersmaatschappijen, terwijl in het huidig ontwerp het ook zou gaan over de toegang tot beelden van de bewakingscamera's geïnstalleerd in de NMBS-treinen zelf⁴. De Commissie vindt dit, gelet op de finaliteit van de voorziene toegang (zie randnummer 12), gerechtvaardigd en proportioneel.
10. De Commissie stelt vast dat in het initiële ontwerp de SPC een overeenkomst⁵ diende te sluiten met de NMBS-Holding die onder andere betrekking had op de organisatie van de toegang in real time, de betrokken bewakingscamera's, alsook de technische bepalingen. De vereiste van

---

² Zie voor de definitie "openbare bewakingscamera's" en de restrictieve opsomming van de betrokken bewakingscamera's, artikel 1, eerste lid, 3° en artikel 1, tweede lid huidig ontwerp.

³ De Maatschappij voor Intercommunale Vervoer voor Brussel (MIVB), de Maatschappij Transport En Commun voor Wallonië (TEC) en de Maatschappij De Lijn voor Vlaanderen.

⁴ Zie artikel 1, 3°, tweede lid huidig ontwerp: "*Het betreft, op restrictieve wijze, de bewakingscamera's geplaatst ter hoogte van de in- en uitgangen van de stations, in de ondergrondse gangen, op de voetgangersbruggen over de sporen, op de perrons, in de stationshallen, op of in de parkings, op de toegangswegen van de infrastructuur van de NMBS en van INFRABEL, in de sporen, op de overvegen en in de tunnels, **in de treinen** (...)*".

⁵ Het initiële ontwerp bepaalde niet of dit een overeenkomst voor bepaalde duur of onbepaalde duur betrof, reden waarom de Commissie in haar eerder advies nr. 49/2013 van oordeel was om te voorzien in een overeenkomst van bepaalde duur, met een eventuele mogelijkheid tot verlenging, mits positieve evaluatie van de overeenkomst.

een dergelijke overeenkomst vindt men niet langer terug in het huidig ontwerp, vermoedelijk omdat deze aspecten nu in het huidig ontwerp zelf worden geregeld⁶, wat minder het geval was in het initiële ontwerp. Toch vraagt de Commissie zich af of hiermee de nood of het nut van een samenwerkingsovereenkomst zoals bedoeld in het initiële ontwerp volledig van de baan is. Eén element waaraan de Commissie bijvoorbeeld denkt in het licht van het bepaalde in artikelen 4, 3^{o7} en 10⁸ van het huidig ontwerp, is de oplistings in dergelijke overeenkomst van de type omstandigheden waarvoor een tussenkomst of -reactie van de SPC vereist kan zijn en de door de CSS te volgen communicatieprocedure naar de SPC toe wanneer de CSS op de beelden dergelijke omstandigheden vaststelt. Dit laatste vereist bijvoorbeeld dat minstens de contactgegevens van de personen die binnen de SPC het nodige kunnen doen om het verzoek van CSS op te volgen zouden worden opgenomen in bedoelde overeenkomst.

11. In haar eerder advies nr. 49/2013 vroeg de Commissie dat er wordt verduidelijkt of de beelden permanent kunnen worden bekeken, dan wel dat zulks enkel voor een bepaalde finaliteit of een bepaald feit mogelijk is.
12. De Commissie stelt vast dat het gaat om een directe toegang die het de SPC mogelijk maakt om in real time de beelden van de openbare bewakingscamera's van de CSS te bekijken⁹:
  - op eigen initiatief in het kader van haar opdrachten van bestuurlijke of gerechtelijke politie;
  - op verzoek van een andere politiedienst, in het kader van diens opdrachten van bestuurlijke of gerechtelijke politie;
  - op verzoek van de CSS bij de vaststelling van omstandigheden waarvoor een politietussenkomst of -reactie vereist kan zijn.
13. Artikel 1, tweede lid huidig ontwerp bepaalt dat *"Het betreft, op restrictieve wijze, de bewakingscamera's geplaatst ter hoogte van de in- en uitgangen van de stations, in de ondergrondse gangen, op de voetgangersbruggen over de sporen, op de perrons, in de stationshallen, op of in de parkings, op de toegangswegen van de infrastructuur van de NMBS en van INFRABEL, in de sporen, op de overwegen en in de tunnels, in de treinen, alsook de bewakingscamera's geplaatst ter hoogte van de wachtzalen, de loketten, de lockers en*

---

⁶ Bij wijze van voorbeeld: artikel 5, tweede en derde lid en artikelen 8 t.e.m. 10 huidig ontwerp.

⁷ "De SPC kijkt de beelden waartoe zij toegang heeft:

(...)

^{3°} ofwel op verzoek van de CSS bij de vaststelling van omstandigheden waarvoor een politietussenkomst of -reactie vereist kan zijn, zonder afbreuk te doen aan de vigerende communicatieprocedures naar de politie toe".

⁸ "De CSS en de SPC verbinden zich ertoe om, binnen de wettelijke beperkingen, elkaar te informeren omtrent de veiligheidsfenomenen, de incidenten die verband houden met de veiligheid of de inbreuken op de politie der spoorwegen vastgesteld bij het in real time bekijken van de beelden".

⁹ Of om de door de CSS geregistreerde beelden *a posteriori* te herbekijken in geval van een incident dat een dringende en onmiddellijke politionele reactie noodzaakt (cf. artikel 2 huidig ontwerp).

andere voor het publiek toegankelijke besloten plaatsen voor zover die camera's georiënteerd zijn naar de publiek toegankelijke plaatsen. Het is dus uitgesloten directe toegang te geven aan de SPC tot bewakingscamera's die, behoudens op occasionele en niet-permanente wijze, opnames maken van personeelsleden van de NMBS en van INFRABEL". De Commissie is van oordeel dat de restrictieve opsomming van de betrokken camera's en de voorziene beperking op directe toegang tot opnames met betrekking tot personeelsleden van de NMBS en van INFRABEL, beantwoordt aan artikel 4, § 1, 3° WVP.

14. Artikel 6 huidig ontwerp bepaalt dat *"De CSS neemt de nodige technische voorzorgs- en beveiligingsmaatregelen inzake de beveiliging van de toegang tot de beelden door de SPC"* en artikel 7 huidig ontwerp bepaalt dat *"De SPC neemt de nodige technische en organisatorische voorzorgs- en beveiligingsmaatregelen, zowel op het vlak van bescherming van de overdracht als op het vlak van de toegang tot de beelden, om te voorkomen dat niet-gemachtigde personen toegang krijgen tot de beelden"*. Het betreft hier een toepassing van artikel 16 WVP. In dat verband neemt de Commissie er akte van dat het huidig ontwerp nu wel bepaalt hoelang het inzienregister (dat op geïndividualiseerde wijze bepaalt wie van de SPC, wanneer en hoelang toegang kreeg tot de beelden) wordt bewaard (1 maand) en wie er toegang toe heeft (de directeur van de SPC indien deze hierom verzoekt¹⁰). Daarmee komt het huidig ontwerp tegemoet aan de opmerking van de Commissie daaromtrent in haar eerder advies nr. 49/2013. Voor wat eventuele andere door de CSS en de SPC te voorziene maatregelen betreft, verwijst de Commissie opnieuw¹¹ naar haar referentiemaatregelen voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, welke terug te vinden zijn op haar website¹².

---

¹⁰ Zie artikel 7, derde lid huidig ontwerp.

¹¹ Ze deed dit eerder in haar advies nr. 49/2013.

¹²

https://www.privacycommission.be/sites/privacycommission/files/documents/referentiemaatregelen_voor_de_beveiliging_van_elke_verwerking_van_persoonsgegevens_0.pdf

OM DEZE REDENEN,

De Commissie,

Brengt een gunstig advies uit m.b.t. het koninklijk besluit tot vaststelling van de voorwaarden en nadere regels van de toegang in real time van de spoorwegpolitie van de federale politie tot de beelden van de bewakingscamera's die geïnstalleerd zijn op het net van de openbare vervoersmaatschappij NMBS en van de spoorinfrastructuurbeheerder INFRABEL, voor zover rekening wordt gehouden met de randnummers 8, 10 en 14.

De Wnd. Administrateur,

De Voorzitter,

(get.) An Machtens

(get.) Willem Debeuckelaere